

## Oponentský posudek diplomové práce

Lustová Helena: Masaryk a ženská otázka

Ve své diplomové práci studentka zpracovává téma emancipace žen a feminismus na pozadí dějinných událostí 19. století. Toto téma srovnává s názory na ženskou otázku Tomáše G. Masaryka. Součástí práce jsou i postřehy z Masarykovy rodiny, jeho politické názory na ženskou otázku a dobové reflexe představitelky feminismu.. Studentka zpracovávala poměrně rozsáhlé téma. Je zřejmé, že práci věnovala dostatek pozornosti, práce sama je dostatečně rozsáhlá.

Studentka se nevyvarovala základních chyb při zpracovávání odborné práce. Především na mnoha místech práce působí spíše jako příprava na vlastní práci. Většina kapitol jsou pouze výpisky z použitých publikací. Zdá se, že studentka vezme jeden text, udělá výpisky nebo citáty, a pak pokračuje s další publikací, např. kapitola 2.1. – výpisky z *Otázek sociálních*, 2.2. z *Hovorů s TGM*, 2.3. z *Ideálů humanitních*, tak postupuje i v první části a i následujících (např. 4.3.). Některé kapitoly jsou jen seřazené citace, např. 2.2.4. ! Tam, kde není uvedena citace, text stylisticky působí jako opsaný, např. s. 64, formulace *piják, pijanství je i mravní sebevražda...* text připomíná jazykový styl Masarykův. V celé práci je styl velmi nejednotný, to se týká ovšem i formy, v prvních kapitolách je minimum citací, v dalších téměř výhradně. Studentka píše zkratkovitě, stručně, často bez kontextu. **Jako největší nedostatek vidím v nejasné vnitřní logice a sevřenosti textu a neschopnosti smysluplně kompilovat dostupný materiál.** Text postrádá vnitřní logiku vzhledem k tématu, historický kontext se přímo nevztahuje k feminizmu a působí samoúčelně, není jasné jaký vztah k ženské otázce má Masarykovo pojetí náboženství a kritika alkoholismu. Jeli tam vztah, tak studentka ho neuvádí.

Jako nejlepší hodnotím část Masaryk a jeho rodina, je škoda, že studentka se nesoustředila více na toto téma a nevyužila archívy, kde by se jistě našly některé zajímavé nové prameny. (Dr. Toth mě sám upozorňoval na existenci nezpracovaných textů, kde by možná mohlo něco zajímavého být).

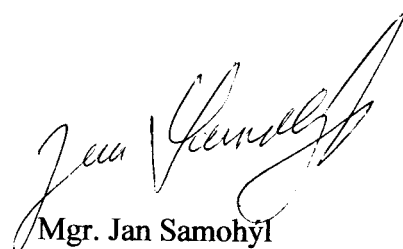
Nyní ještě podrobněji. V úvodu studentka píše, že se vrací na počátek snah žen o rovnost (s. 7), vrací ovšem jen o 150 let zpět, do období určité nejhlubší krize ženské emancipace. Doporučil bych spíše přehledný filosofičtější pohled na pojetí ženy v historičtějším kontextu, což by se dalo využít i při srovnávání s Masarykem. Pohled na 19. stol. je jen výpiskem z dějepisných publikací, jasnější vztah k feminismu není zřejmý. Některé názory jsou problematické, např. *nepřítelem starých pořádků byl socialismus a demokracie...trnem v oku všech byli židé.* (s. 15). S čím mohu jen obtížně souhlasit je, jak se z práce jeví, že hlavní problém v 19. stol. je marxismus. V kapitole „Masaryk a sociální otázka“ řeší studentka pouze postoj Masaryka k marxismu, to ještě jednou (s. 46, 84). Jak jsem předeslal některé kapitoly mají jen pár vět např. (s. 11, 12, 17, 59) nebo jsou jen výpiskami citací např. (s. 53, 55, 60, 104,105). K ústavě z roku 1920 uvádí studentka jen 5 paragrafů. Není vhodné bez komentáře řadit citace za sebou. To se týká ovšem celých kapitol, kde chce studentka říci nějaký názor. Některé své poměrně radikální názory nevysvětluje. Např. nemohu souhlasit s tezí, že starozákonní myšlení nezohledňovalo poměr člověka k člověku, s. 52.

Jak jsem již předeslal lepší je část, kdy studentka ukazuje Masarykovu domácnost, je zřejmé, že i toto téma je jí nejbližší. Čtvrtá kapitola je opět málo přehledná, jasného systematického filosofického vztahu Masaryka k feminismu se nedočkáme, studentka opět nabízí množství více či méně zajímavých citací. Z kapitolou *ženská otázka v bibli*, jako celkem souhlasit nelze, přestože si uvědomuji, že to není přímo téma této práce, např. myšlení bible nezná pojmu lásky muže a ženy v dnešním smyslu, SZ posuzuje manželství jen z hlediska hospodářského a populačního (s. 93) nebo že Pavel předurčuje ženu k bázni před mužem (s. 94). Tento názor studentky se opakuje v závěru (s. 108 pavlovská nadřazenost muže nad ženou).

Přes veškerou kritiku je zřejmé, že studentka se své práci věnovala a v některých částí má její práce určité kvality.

Celkově hodnotím práci jako dobrou, splňuje kritéria diplomové práce, doporučuji ji k obhajobě.

25.1. 2007



Mgr. Jan Samohýl